

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **xxxxxxx**
zastoupená advokátem Mgr. Markem Sedlákem,
se sídlem Příkop 834/8, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí,**
sídlem Loretské náměstí 101/5, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. února 2020, č. j.: 147299-9/2019-OPL

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobkyně napadla shora uvedené správní rozhodnutí, kterým bylo mj. zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí – usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 5. 11. 2019. Ve správním řízení byla zamítnuta žádost žalobkyně o upuštění od osobního podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu - o zaměstnaneckou kartu a řízení bylo zastaveno podle ust. § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*zákon o pobytu*“).

Žalobkyně napadla rozhodnutí v celém rozsahu a domáhala se jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že obsah žalobních bodů se podobá obdobné argumentaci v jiných již soudy posouzených žalobách, v rekapitulační části odůvodnění tohoto rozsudku se omezí na uvedení jejich základní charakteristiky. V první části žaloby popisuje průběh správního řízení a vydané rozhodnutí. V další části poukazuje na právní úpravu ust. § 169d odst. 3 zákona o pobytu, nabytí účinnosti jeho novely dnem 15. 8. 2017, kdy byla stanovena možnost podat žádost bez osobní účasti. Ten využila, když zastupitelský úřad v Hanoji nejprve od 18. 7. 2018 neumožňovalo podání žádosti o zaměstnaneckou kartu, ani sjednání žádosti, přičemž se blížila účinnost nové právní úpravy umožňující stanovení kvót na žádosti na počtu 0; domnívá se, že z těchto důvodů bylo povinností správního úřadu mu vyhovět, neboť jsou objektivní.

Žalobkyně dále poukazuje na čl. 79 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie, kdy je možné stanovit objem vstupů, nikoliv žádostí, ust. § 181b zákona o pobytu podle jeho názoru tomuto ustanovení odporuje, stejně jako nařízení vlády č. 220/2019 Sb., rozpor dále spatřuje se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU. Zaměstnanecká karta představuje implementaci této směrnice, proto se žalobkyně dovolává článku 21 Listiny základních práv a svobod, tedy zákazu diskriminace, neboť jako občan Vietnamu nemohl podat žádost, ačkoliv jako jiný občan by jí mohl podat na jiném zastupitelském úřadě. Dále poukázal na článek 1 Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o právní pomoci, kdy jí mají občané Vietnamu volný přístup k orgánům České republiky v pracovních věcech, poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019, čj. 1 Azs 217/2019-32, kdy je nutných několik neúspěšných pokusů o registraci. Z hlediska tohoto právního názoru je třeba posuzovat skutečnost, že žalobkyně včas nezareagovala na jediný objednávací den 6. 6. 2019, kdy pokus o registraci v tento den byl ojedinělý. Usnesení vlády č. 474 ze dne 18. 7. 2018 žadatelům bránilo v osobním podání žádosti, v tomto období neprobíhala žádná registrace, žádost tak žalobkyně nemohla podat. Nová právní úprava (nařízení vlády č. 220/2019 Sb.) je podle jejího názoru v rozporu se shora uvedenými právními předpisy; ohledně možné právní nejistoty poukázala na to, že rozhodnutí bylo vydáno, kdy nařízení vlády bylo již třetí měsíc v účinnosti.

Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhoval ji zamítnout jako nedůvodnou. O žádosti bylo rozhodováno po nabytí účinnosti nařízení vlády č. 220/2019 Sb., kdy by i případné upuštění od osobního podání žádosti nemělo smysl, neboť jiné žádosti, než od vysoce kvalifikovaných zaměstnanců nebo klíčového a vědeckého personálu, jsou nepřijatelné. Poukázal na to, že důvodem pro podání žádosti nebyla neúspěšnost při registraci, což není ani tvrzeno, upuštění od osobního podání je dispozitivní úkon, nikoliv povinnost. Žalobkyně měla do doby podání žádosti dne 23. 8. 2019 více možností pokusit se o registraci, a to dne 9. 8. 2019 a 6. 6. 2019, což neučinila, jak sama tvrdí v žalobě. Na tuto situaci pak nedopadají ani právní předpisy a mezinárodní smlouvy, které žalobkyně v žalobě namítá.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou uvedeny obdobné okolnosti, jako ve vyjádření k žalobě.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

Při posouzení žalobní argumentace zdejší soud zejména odkazuje na judikaturu, která byla vydána ode dne podání žaloby do dne rozhodnutí soudu. Jedná se zejména o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. března 2021, čj. 9 Azs 247/2020-87.

Podstatná část žalobní argumentace je velice podobná té, kterou Nejvyšší správní soud (a předtím krajský soud) posuzoval, a proto je možné z takového posouzení vyjít i v této souzené věci. Stejná situace je i zde, kde žalobkyně netvrdí, že by se opakovaně pokoušela o podání žádosti. Nejvyšší správní soud uvedl, že: „[21] Stěžovatelé namítají, že jejich žádostem o upuštění od povinnosti podat žádost osobně měly správní orgány vyhovět, protože podání žádostí o zaměstnaneckou kartu dlouhodobě brání objektivně existující překážky na straně zastupitelského úřadu, které jsou navíc obecně známé. Požadavek doložit marné pokusy o registraci k termínu pro osobní podání žádosti je přepjatě formalistický, neboť jde v jejich situaci o odůvodněný případ, kdy lze tuto výjimku přiznat. Pokud jejich pokusy o registraci neměly správní orgány k dispozici, měly je vyzvat k doložení těchto pokusů předtím, než žádost zamítly, resp. než zamítly rozklad proti zamítnutí.

[22] Nejvyšší správní soud předesílá, že se skutkově obdobnými případy zabýval již v rozsudku č. j. 9 Azs 178/2020 - 105 a dále v rozsudcích ze dne 14. 12. 2020, č. j. 5 Azs 254/2020 - 114, a ze dne 18. 1. 2021, č. j. 5 Azs 258/2020 - 67. Neshledal důvod se od jejich právních závěrů odchyliť a odkazuje na ně.

[23] Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s krajským soudem v tom, že podstatné pro řešení případu stěžovatelů je jen to z fungování zastupitelského úřadu a registračního systému, co se mohlo bezprostředně dotknout jejich veřejných subjektivních práv a povinností (srov. vymezení pravomoci správních soudů v § 2 ve spojení s § 65 odst. 1 s. ř. s.).

[24] V rozsudku č. j. 9 Azs 178/2020 - 105 NSS připustil, že u žadatelů, kteří pojali záměr požádat o zaměstnaneckou kartu během postupu zastupitelského úřadu podle usnesení vlády č. 474, je nezbytné také přihlídnout k nezákonnosti postupu zastupitelského úřadu, i když se v té době nepokusili o zaměstnaneckou kartu skutečně požádat. Pokusy o osobní podání žádosti o zaměstnaneckou kartu v té době byly zjevně neúspěšné, protože zastupitelský úřad je zcela přestal přijímat. Tento postup následně změnil až v reakci na rozsudek NSS č. j. 1 Azs 2/2019 - 54. V tomto ohledu je proto třeba korigovat kategorický závěr krajského soudu, že je tento rozsudek NSS již pro případ stěžovatelů zcela bez významu.

[25] V rozsudku č. j. 9 Azs 178/2020 - 105 NSS naopak dovodil, že dopady nezákonného postupu neodezněly ihned po obnovení sběru žádostí o zaměstnanecké karty. Přihlídnout k nezákonnému postupu zastupitelského úřadu je podle tohoto rozsudku možné v případě žadatelů, kteří se po ukončení nezákonného postupu zastupitelského úřadu a po obnovení sběru žádostí neúspěšně pokusili registrovat k osobnímu podání žádosti o zaměstnaneckou kartu alespoň v některém registračním termínu. Fakticky proběhly jen dva, první dne 6. 6. 2019 a druhý dne 9. 8. 2019 (po zrušeném termínu 9. 7. 2019). S nabytím účinnosti nařízení č. 220/2019 Sb. byl sběr žádostí o zaměstnanecké karty opět pozastaven (s výjimkou programů pro vysoce kvalifikované zaměstnance a klíčový a vědecký personál). Tím NSS vyloučil, že by bylo možné považovat za případ odůvodňující upuštění od povinnosti podat žádost o

zaměstnaneckou kartu osobně i situaci, kdy se žadatel po obnovení sběru žádostí ani jednou nepokusil o registraci k termínu osobního podání žádosti. Fungování registračního systému totiž v té době nelze hodnotit jako zcela svévolné, neférové a netransparentní. Registrační systém v závislosti na možnostech zastupitelského úřadu „pouze“ neměl takovou kapacitu, aby byla uspokojena vysoká poptávka daná i předchozí nemožností sjednat termín pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. I takový nedostatek nicméně může být relevantní z hlediska nutnosti zajistit přístup k podání žádosti v přiměřeném čase.

[26] V rozsudcích uvedených v bodě [22] NSS posoudil i to, jakým způsobem musí postupovat žadatel, jemuž § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců ukládá, aby doložil důvody pro vyhovění žádosti o upuštění od osobního podání žádosti o pobytové oprávnění. Odkázal v nich na závěr ustálené judikatury (např. rozsudek NSS ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 Azs 77/2015 - 36), že je povinností žadatele doložit neúspěšné pokusy o registraci k termínu pro osobní podání žádosti o pobytové oprávnění, kterých se dovolává. Nicméně pokud žadatel tvrdí, že se v určitém termínu o registraci pokusil, ale nepředloží důkazní prostředky k prokázání svého tvrzení ani takové důkazní prostředky neoznačí, nemůže správní orgán jeho žádost zamítnout, aniž ho procesním poučením vyzval k doložení jeho tvrzení. Takový postup by představoval procesní vadu, která může mít za následek nezákonnost správního rozhodnutí.

[27] Tyto závěry dopadají i na případ stěžovatelů. Jejich žádosti o upuštění od povinnosti osobně požádat o zaměstnaneckou kartu byly téměř „formulářové“, se shodným textem a minimem individualizovaných informací, s výjimkou uvedení konkrétního zaměstnavatele, s nímž měli sjednanou smlouvu o budoucí pracovní smlouvě. Výslovně v nich nespecifikovali, odkdy usilovali o získání zaměstnanecké karty. Uvedli, že byli připraveni podat svou žádost o zaměstnaneckou kartu řádně k datu 9. 7. 2019, kdy mělo být „realizováno spuštění objednávání termínu“. Předtím uvádějí, že došlo k „legislativním změnám“ a k pozastavení sběru žádostí na základě usnesení vlády č. 474.“.

V tomto souzeném případě žalobkyně ani netvrdila, že by se pokusila o registraci, a tvrdí, že nemožnost této registrace v rozhodné době byla objektivní. To je však v rozporu se shora uvedeným názorem Nejvyššího správního soudu, proto soud tuto žalobní argumentaci posuzuje jako nedůvodnou.

Jinou argumentaci žalobkyně v žalobě nenabízí. Poměrně velmi obecně poukazuje na právní úpravu, tvrdí rozpor národního práva s právem EU a dvoustrannou smlouvou s Vietnamskou socialistickou republikou, tento rozpor však prozatím správními soudy shledán nebyl (je pravda, že z obsahu odůvodnění shora uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu a krajského soudu neplyne, že by taková argumentace byla v těchto řízeních vznesena). Nicméně podle názoru soudu ani tato argumentace není důvodná, neboť pro konkrétní posouzení daného případu nemá praktický smysl – soud ve správním soudnictví posuzuje konkrétní správní rozhodnutí, které se opírá o skutkový stav zjištěný ve správním řízení. Koncepce správního soudnictví není postavena na tom, že by žalobce disponoval jakousi *actio popularis* v tom smyslu, že by mohl důvodně uplatňovat žalobní argumentaci, která se přímo netýká skutkového základu případu. Tak tomu je podle názoru soudu v tomto případě, neboť pokud správní rozhodnutí spočívá na předpokladu, že žalobkyně se ani nepokusila o registraci, pak širší posuzování souladu jednotlivých právních předpisů a mezinárodních smluv nemá pro posouzení této konkrétní věci žádný význam, neboť nebyla splněna zákonná podmínka z jiného důvodu, který byl judikaturou

shledán v souladu s právem. I žalobní argumentace žalobkyně v žalobě se vrací k tomu, že nemohla registraci provést.

V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 17. března 2022

JUDr. Ladislav Hejtmánek, v.r.
předseda senátu